No. 38. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 14 Februarij.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 11den Februarij.

De *Moniteur* in de laatste dagen geen nieuwe afzettingen hebbende aangekondigd van ambtenaren, die het ministerie bij den jongsten tweestrijd in de kamer vijandig zijn geweest, vermeent men, dat het bestuur afgezien heeft om verder met gestrengheid te werk te gaan: alleen zal nog de heer *Villemain*, omdat deze zich daarenboven aan het hoofd van een verkiezings-comité gesteld heeft, uit zijne betrekking ontslagen worden. Naar de oppositie verzekert, heeft men voorts van de ministeriele zijde zich veel moeite gegeven, om de ambtenaren, die tot de coalitie hebben behoord, zelven te doen bewegen, op grond van de betamelijkheid daarvan, om hunne demissie te geven, doch zonder vrucht; evenmin als die genen, welke men zegt, dat gespaard zijn, het ministerie daarvoor eenige verpligting meenen schuldig te zijn. Men zal intusschen nog eenigen tijd moeten afwachten, om met grond te kunnen zeggen, hoe het ministerie met zoodanige weerspannige ambtenaren, in de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden, heeft gemeend te moeten en te kunnen handelen.

De manifesten van de hoofdleiders der coalitie volgen thans elkander op. Gisteren werd dat van den heer *Duvergier de Hauranne* openbaar, heden heeft men een manifest van den heer *Salverte*; voorts spreekt men van manifesten van de heeren *Thiers*, *Berryer*, enz. Alle deze manifesten, zegt het *Journal des Débats*, geven het blijk van dezelfde behoefte: regtvaardiging van de coalitie, door den krachtigen en loyalen maatregel van het gouvernement, die de beslechting der zaak aan de groote jurij der kiezingen heeft overgelaten, tot het stelsel van verdediging gebragt. Alle loopen over hetzelfde denkbeeld, dat deze coalitie bijna geheel toevallig en de onschuldigste zaak ter wereld is, dewijl iedere partij het bestuur bestormt, zonder zich er om te bekommeren wat de overige bestormers willen, denken en zoeken te verkrijgen; vreemd genoeg durft men verklaren, dat het doel strijdig is, dat de beginselen onvereenigbaar, dat de vaandels elkander vijandig zijn, zoodat men het bewind wil doen vallen, even als de benden die elkander eensklaps te midden der veroverde plaats ontmoeten en dan elkander verscheuren. Ziedaar de voorzigtigheid, de wijsheid der staatsmannen van de coalitie; ziedaar hunne zedelijkheid. De heer *Guizot* drukte gisteren dezelfde gedachte uit als de heer *Duvergier de Hauranne*, met te zeggen, dat hij op het gezigt van den brand om hulp riep, om denzelven te blusschen, zonder zich er om te bekommeren, dat neven hem *kwaadwilligen* even als hij, *doch met andere bedoelingen*, riepen."

— Het *Journal des Débats* behelst heden een artikel om het ministerie tegen den aanval der oppositie te verdedigen met opzigt tot deszelfs genomene maatregelen op de kust van Mexiko. Op het gedaan verwijt, dat de vice-admiraal *Baudin* genoodzaakt was terug te wijken, zonder het voorgestelde doel te hebben kunnen bereiken, antwoordt het *Journal*, dat de gezegde vlootvoogd geen ander oogmerk had gehad dan de ontwapening van Vera Cruz, en daarin was hij volkomen geslaagd; de misdaad van het kabinet was dus, dat de vice-admiraal *Baudin*, voor een windvlaag beducht, die de wederinscheping zijner troepen moeijelijk had kunnen maken, liever naar boord teruggekeerd was dan eene kaserne te nemen, die tot niets nuts diende; blijkbaar had dus het ministerie schuld, dat het die windvlaag niet voorgekomen had. Op een tweede verwijt, dat het garnizoen van St. Jean d'Ulloa thans, na het vertrek der scheepsmagt, in een' hagchelijken toestand verkeerde, verzekert het *Journal*, dat het gezegd fort van het noodige was voorzien, en voorts geheel door het water was omgeven, terwijl de Mexikanen geen schepen hadden om hetzelve aan te vallen. Met de bezetting van dit fort nu had het ministerie juist zijn doel bereikt; daardoor beheerschte men Vera Cruz, en kon men op de beraadslagingen te Mexico invloed uitoefenen. Men had Mexiko niet willen veroveren, maar er een vasten voet hebben, waardoor men de verlangde vergoeding verkreeg. Het ministerie had zich echter niet gevleid, dat de Mexikanen terstond zouden zwichten, het had op hunnen weêrstand gerekend en op de bewegingen, die er thans plaats hebben, maar dit alles had de behaalde voordeelen niet kunnen beletten; in de gesteldheid der zaken te Mexiko was voor Frankrijk derhalve niets verontrustend; men kan nu met geduld den uitslag der onderhandelingen afwachten.

— Bijzondere berigten heden, over New-York en Londen, tot den 23sten December uit Vera Cruz ontvangen, houden, dat het getal der Fransche ingezetenen van Mexiko omstreeks 1000 bedroeg. Hun was gelast geworden Mexiko in drie dagen tijds te verlaten en zich binnen eene maand in de haven van Acapulco aan den Stillen oceaan in te schepen. Op vertoog echter der gezanten van de vreemde mogendheden was hun vergund naar Vera Cruz te trekken, werwaarts zij in drie kolonnen verdeeld, zouden gevoerd worden. — Op het berigt van de ontwapening van Vera Cruz was de generaal *Codillas*, ter vervanging van *Santa Anna*, afgezonden, om het bevel over de troepen op zich te nemen, en met last om volstrekt in geene schikking te treden. *Santa Anna*, wien men, behalve het linker been, ook de vingers van de linker hand, had moeten afzetten, lag op het uiterste. Hij had intusschen nog een rapport over het gebeurde te Vera Cruz onder zijne oogen doen opmaken, en daarin den aftogt der Franschen als eene zege voor de Mexikaansche wapenen voorgedragen en de Franschen daarbij een groot verlies toegeschreven. De generaal *Rinçon* is naar Mexiko geroepen om voor een krijgsraad te regt te staan. Men hield het er voor, dat de federalistische partij in Mexiko in het geheel niet gezind was, om toe te geven.

— Gisteren heeft de Nederlandsche gezant een lang onderhoud met den heer *Molé* gehad.

— In bijzondere brieven uit Brussel van den 9den dezer, door de ministeriele bladen medegedeeld, wordt verzekerd, dat het bewind te Brussel, zooals het thans bestaat, de kamers zal bijeenroepen en eerst na de discussie der hangende zaken voltallig zal gemaakt worden. Alles scheen overigens naar eene vredelievende schikking te neigen; de zaken waren nog wel zoover niet gevorderd, maar men werd meer gemeenzaam met het denkbeeld, dat de grondgebiedbepalingen onherroepelijk waren, en de discussie die thans weder in het Britsch Parlement had plaats gehad, was zeker niet geschikt geweest, om die meening te veranderen. — Men wilde hier heden weten, dat het bewind aan de troepen in last gegeven had, om naar het voorbeeld van het hollandsche leger, ook drie uren van de grenzen terug te trekken.

— Het gerucht was hier heden verspreid, dat het belgisch bewind eene krachtige nota van het Oostenrijksche hof heeft ontvangen, waarbij bepaaldelijk de uitlevering van den generaal *Skzrynecki* verlangd wordt.

— Men zegt nog steeds, dat het opperbevel over de troepen van het noorderleger aan den hertog *van Orleans* zal worden opgedragen, maar dat men de bekendmaking daarvan voorals nog uitgesteld heeft. — Gisteren zijn een vijftiental officieren der genie van hier naar Maubenge vertrokken. Het gerucht wil, dat de hertog *van Orleans* den 20sten naar Valenciennes zou vertrekken om de troepen te inspecteren.

— Ter beurze werd heden in de binnenlandsche rente nog eenige rijzing opgemerkt. Men hield algemeen ter beurze de zaken van Belgie voor geëindigd. De notering was heden (11 Februarij) 5 pCt. 110,60; 3 pCt. 78,50; Nap. r. 99; Sp. Ardoin 19½; Portugal 23; Rom. L. 100.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 13den Februarij.

De heer *Willent*, en zijne echtgenoot, mevrouw *Willent-Bordogni*, zich naar Londen begevende, zijn voornemens alhier eene *Soirée Muzickale* (zie de aankondiging hieronder) te geven. Overal, en bij herhaling te Amsterdam en 's Hage, heeft dit talentvol paar

in ons Vaderland den hoogsten lof ingeoogst; de heer *Willent* door zijne uitmuntende compositie en behandeling der *Basson*, waarop hij nog door geen Musicus is overtroffen; en zijne echtgenoot door hare ongewoon fraaije methode en » *Altstem*," die de bewondering der eerste kunstliefhebbers heeft weggedragen. Men belooft zich dus ook hier een aangenamen avond, waarop wij later hopen terug te komen.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* is eergisteren uit Tilburg wederom te 's Hage teruggekomen.

— Naar gemeld wordt, is dezer dagen door de regering aan de bevelvoerende kommandanten der schepen en vaartuigen binnen 's lands aanschrijving gedaan om tot nader order hoegenaamd geene verloven te verleenen.

— Z. M. korvet *Amphirite* en de brikken *Merkuur* en de *Snelheid*, de twee eerstgemelde schepen aan den Helder en het laatstgenoemde te Hellevoetsluis, liggen thans geheel en al voor de dienst gereed, ten einde daarvan bij voorkomende gelegenheid dadelijk gebruik te kunnen maken.

— Men schrijft uit Dordrecht, dat het korps pontonniers den 10den dezer te scheep van daar is vertrokken. De trein van verschillende vaartuigen, waarin zich manschappen en nasleep bevonden, werd door de sleepboot der Nederlandsche stoombootmaatschappij de rivier opwaarts gesleept.

— Het gerucht, dat door de regering tot de oproeping der met onbepaald verlof vertrokken manschappen van de ligtingen van 1832 en 1833 zou besloten zijn, wordt in berigten uit 's Hage nader bevestigd, met bijvoeging, dat deze manschappen binnen acht dagen onder de wapenen zullen moeten zijn; de gouverneurs der verschillende provincien zonden daartoe reeds de noodige aanschrijvingen gekregen hebben.

Een onzer dagbladen maakt uit een en ander het besluit op, dat werkelijk vorst *Leopold* moet zijn toegetreden en dat onze regering ernstig bedacht is, op de buitensporigheid, tot welke deze daad het opgewonden volk in Belgie, door zoo vele vreemde handlangers geholpen, zou kunnen brengen. *Leopold's* toetreding, meent het, zou gemakkelijk een kunstmiddel kunnen zijn, om de menigte tot uitersten te brengen, die hij schijnbaar afkeurde, doch mogelijk in zijn plan lagen. Mogt dit zoo zijn, zoo kon men, in weerwil der zoogenaamde achterwaartsche beweging van ons leger, verzekeren, dat de regering niets verzuimen zou van de voorzorgen, die tot de defensie onzer grenzen vereischt werden.

— Het *Handelsblad* houdt eene correspondentie uit Brussel van den 11den Februarij, volgens welke de conferentie, terstond na de ontvangst der jongste nota door Belgie aan haar aangeboden nopens de Luxemburgsche zaken, geantwoord had, dat zij, ten gevolge van de toetreding des Koning der Nederlanden tot het ontwerp van het traktaat, jegens dien monarch regtens verbonden is geworden, en geen verandering hoegenaamd in haar laatste besluit kan maken.

De zaakgelastigden van Oostenrijk en Pruissen hadden, alvorens hun vertrek van Brussel, aan het belgisch bestuur verklaard, dat hun vertrek, door hunne hoven als eene zaak van een' geheel bijzonderen aard werd beschouwd, die gezegde hoven niet beletten zou, als leden der conferentie, in denzelfden geest van gemeen overleg met hunne overige bondgenoten te zullen blijven handelen, tot beslechting van het hollandsch-belgische vraagstuk.

In een te Brussel ontvangen brief werd voorts gemeld, dat de leden der conferentie getroffen zijn geweest door de waardige taal, namens Koning *Willem* door den heer *Dedel* gevoerd, bij de kennisgeving, dat zijn Vorst het voorstel der conferentie aannam. Zonder iemand te kwetsen heeft de Koning der Nederlanden echter zijn leedwezen niet willen ontveinzen, wegens de nieuwe verkorting zijner regten en de nieuwe opofferingen aan Nederland opgelegd ten gevolge der veranderingen in sommige der 24 artikelen daargesteld. De wijze echter, waarop deze verklaring van 's Konings gevoelen is opgesteld, heeft niemand kunnen verstoren, en men heeft integendeel gevonden, dat die verklaring eer doet aan het hart van den edelen monarch, die alleen door den drang der omstandigheden en in het algemeen belang van Europa heeft kunnen genoopt worden, om afstand te doen van datgeen, wat de meerderheid der conferentie zelve was begonnen, als zijn goed regt te erkennen.

— Behalve de reeds vroeger (zie ons N°. van den 6den dezer) medegedeelde bepalingen van het tusschen Nederland en Pruissen gesloten handeltraktaat, leest men daaromtrent in de *Köllnische Zeitung* nog het volgende:

» 1°. Voor koffij, tabak (ruw en gefabrieeerd), specerijen, thee, haringen en brandewijn van Holland komende zullen de inkomende regten nimmer verhoogd worden.

2°. Wijn, uit Holland komende, zal in de tol-verbondsstaten aan de groothandelaren van wijnen tegen geregelde rabat afgegeven worden, zonder dat daartoe eenig nader bewijs van het onmiddellijke afkomen uit het land der productie noodig zij.

3°. Van den kant van Pruissen wordt de concessie tot den aanleg eener ijzerbaan naar de Hollandsche grenzen beloofd, bijaldien zoodanige aanleg, als verlenging eener Hollandsche baan tot aan de Pruissische grenzen, mogt worden verlangd.

4°. Het, ingevolge de Rijn-conventie, bepaalde regt van 13¼ cents van 50 Ned. ponden stroomopwaarts, zal op de helft verminderd, en dat van 9 cents stroomafwaarts, geheel opgeheven worden voor alle tot den Rijn-handel behoorende, en uit de havens van Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht komende goederen.

5°. Alle producten en fabrijkaten des Tolverbonds zullen in Holland alle voordeelen genieten, welke aldaar aan andere Europesche staten toegestaan worden.

Het thans gesloten verdrag blijft in kracht tot op het eind van December [illegible], en wordt voorts altijd stilzwijgend een jaar verlangd, wanneer niet zes maanden vóór den afloop eene opzegging heeft plaats gehad."

— De directeur-generaal van oorlog heeft onder dagteekening van den 9den dezer ter kennisse gebragt van ouders en voogden, die voor hunne zonen of pupillen admissie als kadet aan de Koninklijke Militaire Akademie mogten verlangen, dat weder in dit jaar een vergelijkend examen over de adspiranten tot dat einde, zal worden gehouden, en dat door hen mitsdien, en wel *vóór den 20sten Maart aanstaande*, een daartoe strekkend adres aan het departement van oorlog zal moeten worden ingezonden, zullende na dat tijdstip geene verzoeken ter admissie tot het gemeld examen worden aangenomen.

De adspiranten zullen, ten einde in dit jaar tot het examen te kunnen worden toegelaten, op het tijdstip van den 1sten September aanstaande, niet jonger dan *veertien* en niet ouder dan *zeventien* jaren mogen zijn, zoo dat alléén admissibel zullen wezen de jongelingen geboren tusschen den 1sten September 1822 en den 2den September 1825. De belanghebbenden worden voorts geïnformeerd: dat er dit jaar bij de gemelde Militaire Akademie zullen kunnen worden geplaatst: 17 kadetten voor het wapen der infanterie hier te lande en 30 kadetten voor dat wapen in de kolonien; 10 kadetten voor de artillerie hier te lande en 4 kadetten voor het evengemeld wapen in *Oost-Indie*; 6 kadetten voor de kavallerie hier te lande: voorts 5 kadetten voor het wapen der genie in *Nederland*, van welke *twee* zullen worden bestemd voor den staf van het wapen en de *drie* overigen uitsluitend voor het korps mineurs en sappeurs: en eindelijk 4 kadetten voor de genie in de Overzeesche Bezittingen, en waarschijnlijk ook eenige kadetten voor het vak van den waterstaat in die gewesten, omtrent welke alsdan nog nadere aankondiging zal geschieden. Dat er in dit jaar voor het wapen der kavalerie in Oost-Indie of voor het vak van den waterstaat in Nederland, geene kadets bij de Koninklijke Militaire Akademie zullen worden benoemd.

Voorts heeft de directeur-generaal herinnerd aan de stukken, die bij het bovengemeld adres moeten worden gevoegd en aan de verdere bepalingen op het examen en de admissie der jongelieden als kadets op de Militaire Akademie betrekking hebbende; zullende het examen in het begin der maand Mei alhier ter stede gehouden worden.

Te Frankfort werd, volgens de jongste berigten, van het voornemen gesproken, om de Bondsbezetting van Luxemburg te versterken met twee regementen Nassauers. Van het mobiel maken van andere Bondstroepen verneemt men nog niets; dergelijke maatregel kan echter, des gevorderd, zeer spoedig ten uitvoer gelegd worden, en bepaaldelijk in Hessen-Kassel is het noodige daartoe reeds voorbereid.

Het Brusselsch blad *l'Indépendant* houdt het volgende: » Reeds dadelijk bij de prorogatie van de kamers hebben wij gezegd, dat het gouvernement het eind van het tijdstip bij het besluit bepaald, niet zou afwachten, om dezelve op nieuw te vereenigen. Wij vernemen thans, dat de bijeenroeping tegen een der eerste dagen van de volgende week zal plaats hebben."

De voor den tegenstand gezinde *Emancipation* weerspreekt het gerucht, 't welk te Brussel vrij algemeen schijnt geloopen te hebben, dat vorst *Leopold* tot de nieuwe voorgestelde 24 artikelen was toegetreden. Hetzelve zegt vervolgens: » Men verzekert dat het traktaat aan de kamers zal voorgelegd worden en de ministers alsdan hunne conclusien zullen zeggen, maar het schijnt, dat men nog niets omtrent den dag der bijeenroeping weet, hetwelk wel die van het einde der prorogatie zou kunnen zijn."

Overigens wordt tusschen de bladen, die den vrede zijn toegedaan en de zulken die den tegenstand willen, nog steeds een strijd gevoerd, over het regt, dat *Leopold* al of niet zou hebben, om, zonder verdere raadpleging van de kamers, tot de jongste besluiten der conferentie toe te treden.

— Het is thans met zekerheid gebleken, daar zelfs de patriotsche bladen het erkennen, dat een deel der vertegenwoordigers hunne aankleving aan het voorstel van den heer *Dumortier*, voor de gemotiveerde orde van den dag, hebben ingetrokken; de laatstgenoem-

de bladen doen het voorkomen dat zulks alleen geschied was, op de belofte van den minister van buitenlandsche zaken, dat hij spoedig bepaalde verklaringen zou doen. In dien geest heeft één der leden van de kamer der vertegenwoordigers *Sas de Volder*, van Gent, een brief in de dagbladen doen plaatsen.

— De berigten uit Luik luiden zeer ongunstig met betrekking tot de industriele crisis. *l'Indépendant* behelst een brief uit die plaats van den 9den, waarin behalve van de reeds vermelde schorsing van betaling van een aanzienlijk bankiershuis berigt wordt dat het bankiershuis V . . . . voor eenige dagen insgelijks zijne betalingen had geschorst; de oorzaak van de verlegenheid dier beide aanzienlijke huizen lag alleen in de tegenwoordige finantiele en staatkundige crisis. Men was zeer bevreesd voor de gevolgen die zulks voor andere handelhuizen zoude hebben. De heer *Cockerill* kwam eene som van een half millioen aan het laatstgemelde huis te goed, en men zeide zelfs, dat ook deze laatste zijne betalingen zou moeten schorsen. Een ander blad, de Luiksche *Politique*, geeft dezelfde verzekering, en zegt dat de heer *Cockerill* reeds het verzoek om surchance aan vorst *Leopold* had gedaan. Volgens eene balans den 30 junij 1830 opgemaakt, was het actief van het huis *Cockerill*, omtrent 18 millioen en het passief 12 millioen; de zaken van dit huis stonden derhalve uitmuntend, wanneer het slechts tijd had en het vertrouwen wederkeerde. Men sprak te Luik voorts van een' beslissenden stap die de stedelijke regering bij vorst *Leopold* en de kamers wilde doen, om een einde aan de tegenwoordige crisis te stellen; men was er eindelijk niet zonder vrees voor de verstoring der rust, en daaraan schreef men toe, dat het getal troepen in den laatsten tijd in de stad en den omtrek aanmerkelijk vermeerderd was.

— De belgische studenten hebben een adres aan de fransche studenten, in antwoord op dat van de laatstgenoemden, opgemaakt.

— De bekende *Adolph Bartels* zegt in den Belge, dat hij bereid is maandelijks 25 fr. in de schatkist te storten, zoolang de oorlog duurt.

— Het Brusselsch Handelsblad blijft steeds verzekeren, dat alles geëindigd is; de vervroegde vereeniging van de kamer, bewees, dat vorst *Leopold* in staat was, om haar zijn besluit mede te deelen en dat hij zeker was van de goedkeuring des lands, die de wetgeving bekrachtigen zou.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (12 *Februarij*) genoteerd: Belg. 98½; 3 pCt. 68; Sp. Ardoin 17½, ½; Nap. rent. 93; Rom. L. 99; — Wissel op Amst. en Rott. 1 pCt.; op Rott. 1⅛ pCt. v.

Het antwoord, door de koningin van Engeland op het adres der gemeente gegeven, luidt aldus: » Ik zeg u dank voor uw trouw en pligtmatig adres. Ik ontvang met genoegen de verzekering uwer ondersteuning in het handhaven van het gezag mijner kroon over mijne Kanadasche onderdanen. Ik steun met vertrouwen op uwen ijverigen bijstand in de handhaving van het gezag der wetten, en op uwe zorgvuldige overweging der gewigtige onderwerpen, met welke gij u moet bezig houden."

— Bij gelegenheid der discussie over het adres, heeft lord *Palmerston* nog in het Lagerhuis, in gelijken zin als de lords *Melbourne* en *J. Russell*, nopens de Nederlandsch-Belgische zaak het woord opgevat, hoofdzakelijk ter wederlegging van eenen hevigen uitval van den heer *O'Connell*. Lord *Palmerston* betoogde daarbij, dat er geen onregtvaardigheid in kon gelegen zijn, dat men de traktaten handhaafde; dat de bevolking der door Belgie verlangde landstreken niet zoo Belgischgezind scheen, als door *O'Connell* werd voorgesteld; dat de Belgen zelve de schikking nopens het grondgebied reeds hadden bekrachtigd, enz.

— Lord *Durham* is zeer gevoelig wegens het openbaar maken van zijn laatste rapport aan de Koningin door den *Times*. Hij beweert, dat door deze ontijdige en stukswijze mededeeling het verband, waarop het hier vooral aankwam, verloren gaat. Hij heeft de ministers zelfs in het parlement over die voorbarige mededeeling aangesproken, die betuigden, dat zij zich dezelve niet konden verklaren.

Wat het verslag zelf betreft, lord *Durham* onderzoekt daarin 1°. den toestand der Engelschen in onderscheidene deelen van Noord-Amerika, 2°. de bestaande gebreken in het beheer, 3°. de middelen tot herstel. Hij wijt den ontstanen burgertwist voornamelijk aan het onderscheid en de onderlinge weinige toegefelijkheid van de Britsche volkplanters en de afstammelingen der Franschen. Godsdienst, taal en zeden brengen botsingen te weeg. De edele lord wil inzonderheid op het onderwijs gewerkt hebben, om een en ander weg te nemen, de regtspleging verbeterd zien, enz.

— Volgens berigt van de Kaap de Goede Hoop, van den 9den December, waren op den 1sten dier maand 5 à 6000 negers, die op eens waren vrij geworden, uit de omliggende plantaadjen in de Kaapstad gekomen. Zij hebben zich aldaar aan onderscheidene vreugdebedrijven overgegeven, zonder eenige buitensporigheid te begaan. — De berigten omtrent de uitgewekene boeren luidden zeer ongunstig. Terwijl hunne krijgsmagt afwezig was, was hun kamp door de benden van *Dingaan* overvallen en geplunderd. De in hetzelve achtergeblevene vrouwen en kinderen waren vermoord.

— Den 9den stonden te Londen de 3 pCt. gec. 92¼; Nederl. 2½ pCt. 54¾; dito 5 pCt. 102⅞; Spanje 19¼; Portugal 23 drie achtste Braz. 79½; Mexico 24¼; Columbia 29¼.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — In de *Allgemeine Leipziger Zeitung* komt het volgende berigt voor: De door den heer A. von Humboldt gestichte vereeniging ter navorsching van het aard-magnetismus en deszelfs veranderingen, welke zich thans van de door den heer Gausz uitgevondene waarnemingsmethode bedient, heeft vooral in *Engeland* de deelneming opgewekt, en men mag verwachten, dat de engelsche regering maatregelen zal nemen, waardoor weldra de waarnemingen naar die methode over een groot gedeelte van de aardoppervlakte zullen kunnen geschieden. Zoo als bekend is, verandert de magnetische toestand van de aarde voortdurend op elke plaats, en vele dier veranderingen vallen gelijktijdig, alhoewel in een' verschillenden graad, over een groot gedeelte der aarde voor, bijv. van *Denemarken* tot *Sicilie* en verder. Om nu hieromtrent in de verschillende landstreken gelijktijdige waarnemingen te doen, heeft men vier dagen in het jaar gekozen, namelijk de laatste vrijdag in de vier maanden Februarij, Mei, Augustus en November, op welke de waarnemingen, des avonds ten tien ure, middelbare Gottinger tijd, beginnen en 24 uren lang voortgezet worden. De opgeteekende waarnemingen worden aan het boekhandelhuis van Weidmann te *Leipzig* opgezonden, en op het einde van het jaar openbaar gemaakt door het in dat boekhandelhuis uitkomend geschrift van Gausz en Weber: *Resultate des magnetischen Vereins*.

Italie. — Uit *Napels* wordt van den 22sten januarij ll. het volgende geschreven: » Zoo de jongste uitbarsting van den Vesuvius voor de geologen hoogstbelangrijk was en op den eenvoudigen aanschouwer eenen onbeschrijfelijken indruk maakte, waren de daarbij gepaard gaande meteorologische verschijnselen niet minder gewigtig. Het volgende is een kort uittreksel van de waarnemingen van een' onzer natuurkundigen, door hem aan de koninklijke akademie van wetenschappen medegedeeld: Volgens de gedane metingen bereikten de vlammen of vuurzuilen in den nacht van 2 op 3 januarij, bij eene breedte van 400 tot 500 voeten, eene hoogte van 1,400 voeten (alzoo van den rand des kraters af gerekend een derde gedeelte van den berg), terwijl de gloeijende steenen en stukken nog 4 à 500 voeten hooger geslingerd werden. De oppervlakte van den krater was in de drie dagen van de uitbarsting, in weerwil dat de afstroomende lava een groot deel der uitgeworpen stoffen medevoerde, nog 45 voeten gerezen. De vulkanische verschijnselen waren in den nacht van den 3den op den 4den uitermate hevig. In een half uur tijds telde men 216 electrische stralen, die aan de uiterste spits der vuurkolommen, of aan den rand der lava, waar zij uit den krater stroomt, even als bliksemstralen, zigzagswijze, ongeloofelijk ver uitschoten en het helderst licht verspreidden; allen namen dezelfde rigting. In de nachten van den 2den op den 3den en van den 6den op den 7den werd een groot getal vallende sterren van buitengemeene grootte en flaauw licht waargenomen, die in eene bijna horizontale rigting in de vlammen nederdaalden, als werden zij door eene magnetische kracht derwaarts getrokken, een tijd lang nog een' witachtigen streep achterlatende. De uitgeworpen asch was zeer aanzienlijk aan de zuid-oostzijde van den berg zoodat de grond tot op verscheidene mijlen in den omtrek ter hoogte van 2 à 3 voeten met dezelve bedekt was. — Uit *Foggia*, in *Apulien* wordt van een nieuw jeugdig wondertalent in het vak der toonkunst melding gemaakt. Naar de berigten, leeft aldaar een twaalfjarige knaap, Vittolini geheeten, die opera's componeert, zonder ooit eenig muzijkaal onderrigt genoten te hebben. Zijne methode is natuurlijk oorspronkelijk en hem alleen eigen; hij zingt, namelijk, de eerste stem van zijn muzijkstuk een' kundigen notenschrijver voor, en laat vervolgens de verdere zang- en orchest-stemmen op dezelfde wijs volgen. Een zijner opera's zou bij het tegenwoordig karnaval te *Capua* gegeven worden.

Turkije. — In den loop der vorige maand is te *Konstantinopel* eene nieuw opgerigte geneeskundige Akademie voltooid en plegtig ingewijd geworden.

Griekenland. — Te *Athene* hebben de oudheidkundige Dr. Rosz, en de heer Anselm, met medewerking van andere binnen- en bui-

tenlandsche geleerden, de uitgave ondernomen van een nieuw-grieksch letterkundig dagblad. Bij de uitbreiding die de nieuw grieksche letterkunde in de laatste jaren bekomen heeft, voorspelde men zich van dit tijdschrift veel goeds.

ENGELAND. — De Heer J. HERSCHELL heeft onlangs een verslag aan het Britsch Genootschap ingediend, omtrent de door hem waargenomene sterren en nevelsterren aan de *Kaap de Goede Hoop*. Dit verslag is in drie afdeelingen verdeeld, waarvan het eerste gedeelte 1232 nevelsterren en sterrengroepen betreft door den geleerden sterrekundige met zijn teleskoop van 20 voeten waargenomen; het tweede gedeelte handelt over 1192 dubbele sterren van het zuidelijk halfrond; in het derde gedeelte geeft de heer HERSCHELL de micrometische afmetingen op van 407 der voornaamste dubbele sterren van het zuidelijk halfrond, met zijnen acromatischen kijker van zeven voeten opgenomen. Voorts bood hij eene opgave aan van de approximatieve standplaats van 15 planetarische en ringnevelsterren van het zuidelijk halfrond, met zijnen teleskoop van 20 voeten ontdekt; eindelijk toonde hij aan het Genootschap de teekening van de gedaante en het voorkomen van drie voorname nevelsterren dierzelfde hemelstreken. Bij die sterren, zooals ψ *Centaurus*, β *Hydra*, γ *Kroon* en π van den *Leeuw* ziet men duidelijk eene draaijende beweging. λ *Centaurus* heeft een' hoekigen afstand, die kennelijk vermindert; zoo zelfs dat men in verscheidene reeds oude naamlijsten de standplaats der beide sterren opgegeven heeft. Sir HERSCHELL meent, dat over vijftien of twintig jaren die beide sterren vereenigd zullen zijn, of de een achter den ander verborgen gelijk zulks laatstelijk reeds heeft plaats gehad met γ van de *Maagd*. — Een van Engelands eerste kunstenaars, de schilder Sir W. BEECHY, is dezer dagen in den hoogen ouderdom van 86 jaren overleden. Hij was zeer gezien bij Koning GEORGE III en de portretschilder van den hoogen adel van dien tijd. Twee zijner beste stukken zijn een portret in riddergewaad van GEORGE III en eene wapenschouwing voor den Prins *van Wallis* en den hertog *van York*. Dit stuk is in de galerij van *Hampton Court-Place*.

NEDERLANDEN. — Den 8sten dezer, den jaardag der stichting van Leydens Hoogeschool, heeft de aftredende rector-magnificus, de hooggeleerde heer P. HOFMAN PEERLKAMP, eene plegtige redevoering gehouden: *de perpetua, quae Academiae Leidensi cum gente arausiaca intercessit, necessitudine, spectata praecipue in studiis principum*; dat is: *over de betrekking, welke er ten alle tijde tusschen het Huis van Oranje en de Leydsche Hoogeschool, voornamelijk door de studien van de Vorsten uit dat Huis bestaan heeft*; en bij die gelegenheid zoowel de lotgevallen der Hoogeschool in het laatst verloopen akademie-jaar vermeld, als ook, nadat door den secretaris van den Akademischen Senaat de oordeelvellingen der verschillende Faculteiten op de bij haar ingekomen prijs-antwoorden waren voorgelezen, aan die schrijvers daarvan, welke daarop aanspraak hadden, lof gegeven of eerbewijzen uitgereikt. Zoo verwierven zich in de faculteit der letteren de heeren A. C. VAN HEUSDE en H. H. KEMINK, beide studenten in die faculteit aan de Hoogeschool te *Utrecht*, eene eervolle melding, de eerste wegens zijn ingezonden antwoord op de vraag uit het vak der bespiegelende wijsbegeerte, de laatste van wege zijn antwoord op de vraag uit de nederlandsche letterkunde. Dergelijke eer viel in de medische faculteit den heer J. GOLDSCHMID NANNINGA, student in de medicijnen te *Groningen*, te beurt; terwijl aan den heer J. L. SCHLIMMER, med. stud. te *Leiden*, wiens verhandeling over hetzelfde onderwerp, door de Medische Faculteit, de gouden medaille was waardig gekeurd, die medaille niet kon worden uitgereikt, omdat hij den door de wet bepaalden tijd aan eene Hoogeschool niet had doorgebragt. In de Juridische Faculteit werd de heer G. DE VRIES, jur. utr. stud. aan de Leidsche Hoogeschool, en in die der wis- en natuurkunde de heer S. E. SARPHATI, med. stud. mede te *Leiden*, wegens zijn antwoord op de chemische vraag, met goud bekroond. Op de mathematische vraag was geen, op de theologische geen voldoend antwoord ontvangen. Na deze plegtigheid legde de Rector Magnificus zijne waardigheid neder en werd daarop door den Secretaris van den Senaat eerst 's Konings besluit voorgelezen, waarbij de hooggeleerde heer C. PRUYS VAN DER HOEVEN, gewoon hoogleeraar in de faculteit der geneeskunde tot rector magnificus voor het volgend akademie-jaar benoemd, werdt vervolgens vermeld, welke Hoogleeraren den nieuwen rector als assessoren waren toegevoegd, en eindelijk berigt gegeven, dat tot secretaris van den akademischen Senaat, voor het nieuw akademie-jaar, was aangesteld geworden de hooggeleerde heer P. HOFMAN PEERLKAMP, gewoon hoogleeraar in de de faculteit der bespiegelende wijsbegeerte en letteren.

---

167 KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1ste Trekking. N°. 17019, een prem. van *f* 1000.
2de Trekking. N°. 689, een prijs van *f* 1000; N°. 9496, een prijs van *f* 1000.
3de en 4de Trekking. *Geene.*

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (12 *Februarij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 elf zestiende; dito 5 pCt. 100 dertien zestiende, ¾; Kansbill. 26 dertien zestiende; Amort.-Synd. 3½ pCt. 79¾; Handelm. 175⅞; O. Indie 5 pCt. 98 een zestiende; Sp. Ardoins 17 ⅞, elf zestiende; Oude Russen 105⅞, drie achtste; Roebels 71⅞.

VOKAAL EN INSTRUMENTAAL
CONCERT

VAN DEN HEER

J. WILLENT

EN ZIJNE ECHTGENOOT MEVROUW

WILLENT-BORDOGNI;

op Zaturdag, den 16. Februarij, 1839, 's avonds ten 7 ure, bij

DE WED. OERS.

I. AFDEELING.	II. AFDEELING.
1. Ouverture.	1. Ouverture.
2. Air van ROSSINI, voorgedragen door Mevrouw WILLENT-BORDOGNI.	2. « *Le Chrétien mourant* », LAMARTINES XXVII. *Méditation*, muzijk van den Heer J. WILLENT, voorgedragen door zijne Echtgenoot.
3. Fantaisie voor de Basson, gecomponeerd en uitgevoerd door den Heer J. WILLENT.	3. Souvenir de BELLINI, gecomponeerd en op de Basson uitgevoerd door den Heer J. WILLENT.
4. « *Invocation* », LAMARTINES XVII. *Méditation*; muzijk van den Heer J. WILLENT, voorgedragen door zijne Echtgenoot.	4. Variaties van ROSSINI, voorgedragen door Mevrouw WILLENT-BORDOGNI.

KAARTJES ZIJN, TEGEN BETALING VAN *f* 1., VERKRIJGBAAR AAN HET BUREAU DER BREDASCHE COURANT, ALSMEDE IN HET HOTEL DE GOUDEN LEEUW.

*** Den Ondernemer P. M. LEERENTVELD, heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat diegenen welke met zijne Onderneming verkiezen te reizen, zich van geen KAARTJES behoeven te bedienen op de *Bossche Boot*, maar zich kunnen vervoegen te *Gorcum*, bij de Waterpoort, in de *Prins van Luik*, en belooft de Passagiers de Deligence van drie uren van *Utrecht* op *Amsterdam*.
* Verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

SNELVARENDE STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN,
Beide met Machines van lage drukking.
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Aan het geëerd Reizend en Handeldrijvend Publiek wordt bekend gemaakt, dat de DIENST zal hervat worden op *Zondag* den 17. dezer maand, van *NIJMEGEN* naar *ROTTERDAM* en *'s HAGE*, en op *Maandag* den 18. van *ROTTERDAM* naar *NIJMEGEN* en vervolgens.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
ieder Zondag, Dingsdag en Donderdag,
's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
ieder Maandag, Woensdag en Vrijdag,
's morgens ten 6 ure.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers